Samenkörner (Neue Folge 27) 1933

Căsuța din grădină

La gardul care constituia granița dintre splendidul parc al bogatului fabricant, van Velsen, și grădina mult mai mică de alături, stăteau doi copii, Fritz van Dalen, de doisprezece ani, și Hanna Martens, de zece ani, și priveau uimiți dincolo, la patul de zambile și lalele. Vântul cald de primăvară adia spre copii o dulce mireasmă de flori. Albinele zumzăiau de la floare la floare și primii fluturi se legănau prin aer.

„Ce frumos este aici, la voi!", a exclamat încântat băiatul lungan. „Florile minunate!"

„Da", a intervenit mica sa însoțitoare, „florile de dincolo sunt cele mai frumoase. Zambilele bunicului nu sunt așa de mari și de pline. Aceasta vine de acolo, că el ia mereu bulbii care au înflorit deja de mai multe ori. Bulbii noi îi sunt bunicului prea scumpi."

Fața tinerească, îngustă, devenise gânditoare.

„Este totuși minunat", a spus el, „că din cocoloașele urâte, zbârcite, ies flori atât de splendide!"

„Da", și-a spus Hanna părerea, „și cu cerealele, și cu toate semințele este exact la fel. Sub pământ totul devine viu și apoi ies plante frumoase sau utile. Și bunicul spune că tot așa este și cu oamenii care sunt puși în mormânt. Întâi trebuie să moară și apoi Dumnezeu îi învie, iar în cer sunt mult mai frumoși și le merge mult mai bine decât aici pe pământ."

Copiii au privit involuntar în sus, spre cerul albastru. Atunci au răsunat dinspre parc râsete vesele de copii și lătrat de câini și printre tufișurile încă goale licăreau haine colorate de copii.

„Vino, Hanna, să nu mai rămânem aici; arată așa de curios", a spus Fritz, în timp ce trăgea fata de acolo cu sine.

Copiii alergau spre mica, dar fermecătoarea căsuță din grădină, care era locuită de bunicii Hannei.

Părinții Hannei muriseră pe când ea era încă foarte mică și ea nu cunoscuse niciodată un alt cămin decât locuința bunicilor ei, care, înconjurată de pomi fructiferi și flori, era situată în mijlocul grădinii. Căsuța și grădina erau proprietatea unei doamne care locuia undeva în oraș. Frumoasa căsuță de țară o închiriase deja de mulți ani bătrânului domn, Martens, care pe vremuri fusese învățător de școală, dar ieșise la pensie deja de mai mult timp. Bătrânul domn trăia aici cu totul pentru florile și fructele sale, pe care le creștea cu mare dragoste.

Cu toate că Hanna era un copil orfan, ea avea totuși o tinerețe însorită și fericită. În mijlocul florilor și al fructelor, ea creștea ca o floricică proaspătă, înconjurată de dragostea grijulie a bunicilor ei, iar bătrânii temători de Dumnezeu nu neglijau să întoarcă gândurile micuței de la frumoasa creație din jur, la puterea și dragostea Creatorului Însuși. Fritz van Dalen, care locuia cu mama sa imediat lângă familia Martens, era fidelul camarad de joacă al Hannei. Copiii fuseseră împreună din tinerețe și se iubeau ca frații. Fritz era un mare iubitor de flori și pentru el era mereu o bucurie deosebită când, după terminarea temelor, putea să-l ajute pe bătrânul domn la munca din grădină. Și Hanna s-a dovedit deja de timpuriu ca o grădinăreasă pricepută.

Mama lui Fritz era o văduvă care își câștiga pâinea cu confecționare de lenjerie. Era o femeie liniștită. Singura ei relație erau vecinii bătrâni, de care se simțea foarte atrasă.

Familiile locuiseră mulți ani una lângă alta. Apoi, doamna van Dalen a primit vestea că murise cumnata ei, soția singurului ei frate. Fratele ei, care acum era singur, a rugat-o să se mute la el împreună cu fiul ei și să-i facă menajul. Apoi, el se va îngriji ca Fritz să învețe ceva trainic.

Sărmana văduvă a primit cu recunoștință această ofertă, care o scutea în privința băiatului ei de o mare grijă și astfel a venit ceasul când Fritz trebuia să se despartă, foarte probabil pentru totdeauna, de frumoasa grădină a vecinului și de mica sa tovarășă de joacă.

Hanna a fost de-a dreptul tristă după tânărul ei prieten. În prima perioadă, Fritz a mai scris din când în când, dar încurând veștile de la el au încetat.

Hanna devenea, cu cât creștea mai mult, sprijinul devotat pentru iubiții ei bunici. Dar înainte să împlinească șaisprezece ani, moartea a trecut pragul pașnicei căsuțe din grădină. Bunica a murit - o lovitură grea pentru omul bătrân, pe care a putut s-o biruiască numai la gândul revederii de cândva.

După plecarea acasă a bunicii, Hanna era totul pentru omul bătrân, însingurat. Ea îl înconjura cu cea mai tandră dragoste. Seara, când bunicul și nepoata ședeau împreună, Hanna, care avea o fire voioasă, îi cânta bunicului cântări vesele cu glasul ei frumos, cristalin. Câteodată, bătrânul domn își aducea și vioara și o acompania. În alte zile citeau o carte bună împreună sau bunicul povestea tinerei fete despre părinții ei decedați timpuriu, care adormiseră în credință, cu dorința ca și mica lor fiică să devină un copil fericit al lui Dumnezeu. Și aceasta îi dădea atunci din nou prilej Hannei să se bucure că Bunul Păstor deja o acceptase ca oiță a Sa.

Nici bunicul, nici nepoata nu bănuiau, în timp ce trăiau așa de liniștiți și de fericiți împreună, că n-aveau să se mai bucure mult timp de căminul lor frumos. Căsuța frumoasă, acoperită cu trandafiri agățători, care era situată așa de pictural în grădina luxuriantă, bine îngrijită, îi plăcea așa de mult domnului van Velsen, bogatul ei vecin, încât a luat hotărârea să cumpere mica proprietate și s-o anexeze parcului său. El s-a adresat cu o cerere corespunzătoare proprietarei terenului și deoarece oferea un preț bun, aceasta era dispusă să-și vândă proprietatea izolată.

Într-o frumoasă seară de vară, Hanna ședea cu bunicul în fața casei, în chioșcul de caprifoi. Bătrânul domn, care în ultima vreme era bolnăvicios și abia mai putea să-și îngrijească iubitele flori, privea din fotoliul său cum Hanna lega în buchețele cu degete îndemânatice, florile care erau în cantitate mare pe masă, în fața ei. Pentru produsele ei de grădină, mai ales pentru frumoasele flori, fata găsea mereu vânzare într-o mare florărie din oraș. „Cât de amabil Se îngrijește Domnul de toate nevoile noastre!”, a spus bătrânul plin de recunoștință în privința a ceea ce Dumnezeu făcuse să crească așa de binevoitor pentru întreținerea lor. „Și de ce privilegiu ne bucurăm că putem aici, departe de zarva orașului, să savurăm așa de liniștit și de pașnic frumoasa natură a lui Dumnezeu!”

Abia rostise cuvintele, când portița grădinii s-a deschis și a apărut un bărbat în costum de servitor. El s-a îndreptat spre domnul Martens, i-a înmânat o scrisoare cu cuvintele: „De la domnul van Velsen” și s-a îndepărtat iarăși.

„Ce este cu tine, bunicule, tremuri și devii așa de palid?”, a strigat Hanna speriată, care îl observase încordat pe cel care citea.

„Copilă, domnul van Velsen a cumpărat căsuța și grădina noastră. De la întâi octombrie, locuința noastră este reziliată.”

„Bunicule, o, bunicule!”, a ieșit de pe buzele Hannei într-un strigăt dureros.

Apoi s-a făcut liniște de tot între cei doi. Într-o durere mută își lăsau privirile să se odihnească pe căsuța înconjurată cu vrejuri, pe straturile de flori și pe pomii fructiferi. De fiecare pom și tufă, ba chiar aproape de fiecare plantă era legată vreo amintire dragă. Și toate acestea să le părăsească în câteva luni? Și ce vor face atunci? Un cămin ca acesta nu vor mai găsi nicăieri.

Și apoi grădina, de al cărei beneficiu erau atât de dependenți - draga, draga lor grădină, care era singura lor bucurie în privința bunurilor pământești!

Și în inima Hannei s-a ivit cu amar: „Bogatul nostru vecin are parcul splendid, o casă mare și totul din belșug. De ce trebuie să mai aibă și căsuța noastră și mica noastră grădină?"

În dimineața următoare, pe când roua mai era pe iarbă și pe frunze, Hanna și-a dus ca de obicei buchețelele la florăria din oraș. La întoarcere voia să treacă pe la domnul van Velsen. Poate că se lăsa determinat, de dragul bunicului bătrân, bolnav, să-i lase să mai locuiască o vreme.

A intrat în parc cu inima bătând, prin poarta înaltă, de fier, și a sunat la ușa vilei. Pe când era condusă de un slujitor într-un salon mobilat distins, era să-și piardă tot curajul. Dar gândul la bunic i-a dat din nou curaj și fără rezerve i-a prezentat dorința ei stăpânului casei, care i-a venit în întâmpinare cu bunăvoință. Dar după ce terminase de vorbit, el a spus scurt și neprietenos:

„Îmi pare rău, domnișoară Martens, că nu pot să iau în considerare cererea dumneavoastră. Am nevoie de căsuță pentru parcul meu. Bunicul dumneavoastră va găsi până la toamnă o altă locuință potrivită. Problema este grabnică. Acum nu mai am timp. Bună dimineața!"

Hanna a părăsit profund dezamăgită casa în care intrase abia de puține minute, plină de speranțe. Afară a trecut pe lângă o tânără doamnă, îmbrăcată elegant, Frieda van Velsen, viitoarea moștenitoare a averii mari, frumoase, și din nou s-a ivit în inima Hannei întrebarea: „De ce bogatului vecin - totul, și nouă nimic?"

Printre lacrimi i-a povestit bunicului ce răspuns primise.

„O, bunicule", a strigat ea pătimaș, „de ce unii oameni pot să aibă totul, numai să-și dorească, iar altora li se ia chiar și puținul pe care îl au?"

Bătrânul a clătinat din cap.

„N-ai voie să vorbești așa, Hanna", a răspuns el. „Dumnezeu știe de ce ne conduce pe drumul acesta. Noi nu știm dacă ceea ce ni se pare o fericire, este într-adevăr fericire pentru noi. Poate chiar contrariul! Fericirea pământească ne umple ușor inimile astfel, încât gândurile noastre sunt tot mai mult și mai mult abătute de la lucrurile eterne și în cele din urmă dăm drumul de tot mâinii Tatălui nostru ceresc. Dar acesta este lucrul cel mai rău care i se poate întâmpla unui copil al lui Dumnezeu. Prin urmare, să ne ținem de cuvântul: «Toate lucrurile lucrează împreună spre bine pentru cei care Îl iubesc pe Dumnezeu» [Romani 8.28]. Dumnezeu consideră acum de bine să ne ia căsuța dragă. Poate că inima noastră este prea dependentă de ea. El ne va dărui putere să ne supunem voii Sale."

Încet s-a făcut liniște în inima Hannei. Cuvintele bunicului, care învățase să vadă și în împrejurările dificile dragostea lui Dumnezeu, care are mereu în vedere ce este mai bun pentru ai Săi, au făcut ca sentimentele amare să dispară treptat și ea putea să privească din nou mai liniștită în viitor. Și astfel se face că omul bătrân și fata tânără au mai petrecut săptămâni vesele și binecuvântate în căsuța care le fusese atât de mult timp cel mai loial cămin, dar pe care acum trebuiau să-l schimbe în curând cu două cămăruțe și o bucătărie mică la etajul al doilea, situate într-o casă din oraș. Dar când a venit ultima seară înainte de mutare, inima Hannei a devenit totuși din nou tristă și temătoare. Cum vor rezista în camerele înguste? Cum se vor descurca fără iubita lor grădină? Înainte de toate, cum va suporta bunicul schimbarea? În starea sa bolnăvicioasă nu se va prăpădi mult mai repede, dacă va trebuie să se lipsească de tot ce îi mai făcea bucurie aici jos?

Atunci, cel care a îmbărbătat-o din nou pe nepoata sa întristată a fost tot bătrânul. Într-adevăr, și lui îi curgeau lacrimile pe obraji când a pus mâna pe vechea Biblie a casei, foarte citită, și a

citit cu glas tremurat Psalmul 23, „psalmul călătoriei copiilor lui Dumnezeu”, cum îl numea el. Psalmul nu este decât scurt, dar atât de prețios și de bogat în conținut, încât când a fost citit până la capăt, pacea lui Dumnezeu a umplut ambele inimi. Și Hanna simțea: Ei nu trebuiau să lase în urmă ceea ce constituia cu adevărat fericirea lor. Pacea lui Dumnezeu, care întrece orice înțelegere, au putut, prin harul lui Dumnezeu, s-o ia cu ei în noua locuință închiriată, oricât de puțin corespundea ea dorințelor lor.

Înainte să vină iarna, Hanna și bunicul ei se obișnuiseră în noul cămin. Hanna îl amenajase cât de confortabil a fost posibil și creștea atâtea flori, câte încăpeau pe pervazurile ferestrelor.

Ea era recunoscătoare din inimă că Dumnezeu a făcut-o să găsească și aici o posibilitate de câștig. Ea lucra pentru florăria căreia îi vânduse atâți ani produsele din grădină ale bunicului. Mult din munca ei, cum erau coroane și legături de flori, putea să le facă acasă, astfel încât încă să poată să-i dedice o parte a timpului ei bătrânului, care acuma abia dacă mai putea să iasă. Într-o zi, Hanna a fost trimisă de magazin în casa domnului van Velsen. Era vorba să împodobească masa de logodnă a fiicei casei. De la mutarea ei, Hanna nu mai fusese în zonă și a impresionat-o destul de dureros să revadă împrejurimile familiare și totuși noi. Căsuța era zugrăvită în aceeași culoare ca vila. Dar grădina rămăsese neschimbată, numai gardul dispăruse.

Cu mână agilă, conform regulilor artei, Hanna a executat decorarea mesei: buchețele de viorele alternau cu crini albi.

„Ați făcut-o încântător, domnișoară Martens”, a lăudat-o Frieda van Velsen, care s-a apropiat cu logodnicul ei și admira opera Hannei.

„Într-adevăr”, a aprobat tânărul bărbat, „complimentele mele. Trebuie să mai veniți când vom serba nunta noastră.”

„Cu multă plăcere, dacă vrea Dumnezeu”, a fost răspunsul modest al Hannei.

„De ce spuneți: dacă vrea Dumnezeu?”, a răsunat batjocoritor înapoi. „În existența unui Dumnezeu care intervine personal în soarta noastră, în zilele noastre doar nu mai crede niciun om cultivat!”

„Și totuși este convingerea mea fermă”, a răspuns Hanna, „că noi, oamenii, suntem absolut dependenți de Dumnezeu și fără permisiunea Sa nu putem să dispunem de niciun minut al vieții noastre.”

„La revedere, domnișoară Martens! Pentru nunta noastră decorați-ne masa încă o dată așa de frumos!”, a strigat tânărul bărbat, în timp ce se îndepărta râzând împreună cu logodnica sa.

În seara aceasta - Hanna îi împărtășise bunicului cele trăite în casa van Velsen - domnul Martens și nepoata lui s-au rugat cu mijlocire deosebită pentru tânărul bărbat cu care Hanna discutase așa de neașteptat în ziua aceea.

Trecuseră câteva săptămâni. Atunci, vestea despre un grav accident a făcut ocolul. Logodnicul domnișoarei van Velsen ar fi avut o moarte violentă într-o plimbare călare cu logodnica sa, în urma unei căzături de pe cal.

Pe Hanna au trecut-o fiori de gheață la această informație. Tânărul care se bucura de viață, care numai cu câteva săptămâni mai înainte declarase că el nu crede în existența unui Dumnezeu viu - cât de repede și de brusc a trebuit să-și ia rămas-bun de la lumea aceasta, ca să stea în fața Judecătorului său!

Ea a povestit bunicului său, profund zguduită, cele petrecute.

„O, bunicule", a adăugat ea, „acum a plecat în eternitate fără să fi fost împăcat cu Dumnezeu."

„Aceasta nu putem s-o știm, copila mea", a răspuns bunicul în felul său liniștit. „Cine știe dacă nu s-a întors totuși la Dumnezeu? Poate cuvintele tale au fost o avertizare a lui Dumnezeu în ziua logodnei sale pentru el, care i-au mai dat bătaie de cap. Și dacă sărmanul tânăr a cerut îndurarea lui Dumnezeu chiar și în ultima clipă - cine poate să spună ce a mai făcut Dumnezeu în harul Său pentru sufletul lui? Îndurarea Sa doar este așa de mare!"

Odată cu întoarcerea primăverii, puterile bătrânului au scăzut vizibil. Hanna era conștientă că nu-l va mai avea mult timp pe bunicul iubit. Acest gând o făcea de multe ori tristă și trebuia să-și adune toate puterile ca să pară veselă și vioaie în prezența sa.

Într-o seară, bunicul și nepoata stăteau împreună într-o discuție familiară - era o seară frumoasă de aprilie și ultimele raze aurii de soare străluceau în cămăruță. Hanna lucra la o coroană, Atunci a sunat cineva. Tânăra fată s-a grăbit sprintenă să coboare treptele ca să deschidă. Jos stătea un bărbat tânăr, slab, care o privea întrebător, prietenos. Hannei i se păreau cunoscuți ochii închiși la culoare, dar în clipa aceea nu-și putea aminti unde îi văzuse.

„Nu mă cunoașteți, domnișoară Martens? În orice caz, sunt mai bine de zece ani de când l-ați văzut ultima dată pe Fritz van Dalen", a rostit atunci un glas vioi, bine cunoscut.

„O, acum te recunosc iarăși", a strigat Hanna. „Cât se va bucura bunicul să te vadă!"

Domnul Martens auzise strigătul Hannei și a întins ambele brațe spre vizitator.

„Cât mă bucură aceasta, dragul meu Fritz, că nu ne-ai uitat. Cum ți-a mers în toți anii aceștia? Și cum îi merge mamei tale?"

Apoi au urmat întrebări și povestiri de ambele părți. Fritz, care devenise grădinar, și-a surprins vechii prieteni cu vestea că obținuse postul de grădinar la domnul van Velsen și acum era pe cale să se mute cu mama sa în iubita căsuță din grădină, repartizată lui ca locuință.

„Dumnezeu să binecuvânteze mutarea voastră în căsuța noastră și El să te binecuvânteze pe tine și pe scumpa ta mamă!", a spus bătrânul cu glas emoționat, când Fritz și-a luat rămas-bun.

„Aceasta a fost o seară frumoasă, copilă", i-a spus el mai târziu Hannei. „Cât de bun este Dumnezeu, care orânduiește lucrurile bine pentru toți copiii Săi! Pentru că, mi se pare fără îndoială, și Fritz este un copil al lui Dumnezeu. Aceasta reiese limpede din cuvintele sale și din toată ființa sa."

Abia dacă trebuie să mai spun că între prietenii de altădată, reuniți iarăși atât de neașteptat, s-a destins în curând relația cea mai activă. Dar legătura avea să devină și mai trainică.

Într-o zi, când Fritz l-a găsit singur acasă pe bătrânul domn, i-a divulgat o dorință, care, după cum spunea, îi stătea deja de mult pe inimă. El o iubea pe Hanna și îl întreba acum pe bunicul ei, dacă el, presupunând consimțământul nepoatei sale, ar fi pregătit să i-o dea de soție.

Profund emoționat, bătrânul și-a pus mâna dreaptă, care tremura, pe capul tânărului bărbat.

„Dumnezeu să binecuvânteze legământul vostru, fiul meu", a spus el. „știu, cu toate că ea nu mi-a divulgat aceasta niciodată cu vreun cuvânt, că inima Hannei a mea îți aparține. Ți-o dau cu bucurie. Acum pot, dacă vrea Dumnezeu, să plec de aici fără griji."

Hanna nu a trebuit să se gândească mult la răspunsul ei. Bunicul văzuse bine.

„Dar atât timp cât trăiește bunicul, eu rămân la el. Nu pot să-l las singur", a spus ea hotărâtă.

„Da, nici nu trebuie s-o faci. Dar putem să-l luăm cu noi. În vechea lui casă precis se va mai găsi un locșor pentru el”, a spus vesel tânărul grădinar.

Dar Dumnezeu o hotărâse altfel. O locuință mai bună îl aștepta pe bătrânul pelerin obosit, care acum, deoarece o știa aranjată pe nepoata sa, nu mai avea nicio dorință mai mare, decât să plece, ca să fie cu Hristos.

Într-o dimineață de toamnă - tocmai citise împreună cu Hanna Psalmul 37 și repetase de două ori cuvântul: „El va lucra” - a căzut liniștit înapoi în scaunul său și - intrase în eterna odihnă de sabat a poporului lui Dumnezeu.

Durerea Hannei pentru bunicul iubit, care îi fusese mulți ani și tată, și mamă, și îndrumător, și învățător în același timp, a fost alinată de dragostea care o lega de Fritz. „El va lucra!” fuseseră ultimele cuvinte ale bunicului. Cu acestea, el a îndreptat-o spre Dumnezeul milostiv, care. puternic și credincios, stă de partea celor care nădăjduiesc în El și vrea să facă din cauza lor, cauza Sa. Și nu făcuse El deja totul bine? Da, El îi croise calea prin faptul că în locul celui adormit îi așezase alături un bărbat loial, puternic, cu care a putut de atunci să-și urmeze drumul, legați în dragostea comună față de Cel a Cărui dragoste este fără margini.

Titlul original: „Das Gartenhäuschen”
din *Samenkörner (Neue Folge 27) 1933,* pag. 293-306.